

Л. П. Требик*

РОЛЬ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Важливе значення сьогодні надається мережі Інтернет. Це головне світове джерело інформації, оперативний глобальний засіб зв'язку, база розвитку інформаційних та комунікаційних технологій.

Розвиток національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет, забезпечення широкого доступу до цієї мережі громадян та юридичних осіб усіх форм власності України, подання у ній належним чином національних інформаційних ресурсів є одним із пріоритетних напрямів державної політики в сфері інформатизації. На це спрямовано Указ Президента України від 31 липня 2000 р. № 928/2000 «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»¹.

Сьогодні вже ні в кого не виникає сумніву, що повноцінна підготовка державних службовців у системі підвищення кваліфікації, не може здійснюватися без використання Інтернет-технологій, держслужбовець повинен вільно орієнтуватися у просторах Інтернету і вміти ефективно використовувати його можливості в своїй професійній діяльності.

Теоретичне обґрунтування, алгоритм і програмна реалізація стратегії комп'ютерної підтримки прийняття індивідуальних оптимальних рішень при моделюванні довільних ситуацій, інформаційні характеристики прийняття рішень, комп'ютеризація персональної діяльності в системі державного управління та інші проблеми інформаційного та комунікаційного забезпечення в системі державного управління і державної кадрової політики ґрунтовно досліджують В. Бакуменко, Л. Воронова, Р. Калюжний, Є. Нужний, Є. Серединин, А. Тронь, В. Тронь та ін.² Однак у вказаних працях розглядаються здебільшого загальні проблеми інформаційного забезпечення, інформаційних відносин, інформатизації тощо. А саме питанням Інтернет-технологій у системі підвищення кваліфікації державних службовців у регіонах України приділяється недостатньо уваги.

Метою цієї статті є обґрунтування ролі Інтернет-технологій в системі підвищення кваліфікації державних службовців у регіонах України, визначення їх основних напрямків із метою оптимізації системи інформаційної діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування.

Перехід до інформаційного суспільства ставить завдання формування засад інформаційної культури державного службовця, яка визначає його вміння використовувати весь арсенал інформаційних технологій у повсякденній діяльності.

Сучасні комунікаційні технології надають інтегрований доступ до багатьох інформаційних джерел. Сьогодні відчувається складність при виділенні корисної інформації з великих потоків і масивів різної інформації. Ця проблема вирішується з застосуванням інтелектуальних інформаційних технологій, що почали використовуватись практично в усіх сферах життєдіяльності людини, зокрема у справі підвищення кваліфікації державних службовців.

Впровадження Інтернет-технологій відкриває сучасному управлінцю нові можливості порівнянно із загальноприйнятими засобами масової інформації та комунікації. Це:

© Требик Л. П., 2006

* викладач кафедри математики, статистики та інформаційних технологій Хмельницького університету управління та права

¹ Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні: Указ Президента України від 31.07.2000 р. // ОВУ. — 2000. — № 31. — Ст. 1300.

² Олуйко В. Кадри в регіоні України: становлення та розвиток. — К.: Науковий світ, 2001. — 236 с.

- можливість систематичного інформування населення про діяльність місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів;
- надання доступу до світових баз даних і інформаційних ресурсів;
- можливість зв'язку і вільного спілкування з колегами, однодумцями, створення громадських організацій;
- обговорення дискусійних питань із проблем, які мають широкий резонанс серед населення з метою формування громадської думки з питань кадрової політики, особливо з проблем соціально-економічних реформаций на державному і місцевому рівнях;
- свобода розповсюдження інформації в мережі Інтернет, необмежені можливості розміщення комп'ютерної інформації в поєднанні з перевагами всіх інших засобів масової інформації — зручність сприйняття повідомлення, властива читанню газет, можливість спілкування в діалоговому режимі, як по радіо або телефону;
- можливість створення засад для дистанційного навчання й підвищення кваліфікації;
- пошук нових відносин та їх зміцнення, співпраця місцевих органів державної виконавчої влади і органів місцевого самоврядування з зарубіжними партнерами.

Успіхи у сфері розробки й застосування нових комунікаційних технологій великі, але темпи освоєння цих технологій у сфері підвищення кваліфікації кадрів усе ще продовжують відставати від темпів розвитку самої інформатики. Гостро постало питання забезпечення обласних і районних органів виконавчої влади сучасними електронними засобами обробки і передачі інформації. Разом із тим найнижчий рівень інформатизації — у місцевих органах влади. Тут відсутні необхідні засоби обчислювальної техніки і програмні продукти для автоматизації облікових та інших процесів, кваліфіковані кадри з інформаційних технологій, ефективний комп'ютерний зв'язок. Загальна кількість засобів обчислювальної техніки в Хмельницькій області за станом на кінець 2005 р. становила близько 35 тис. одиниць, із яких тільки 15 % підключені до корпоративних мереж та мережі Інтернет³.

Розвиток інформаційної інфраструктури і ступінь її інтеграції у світовий інформаційний простір сьогодні не тільки прямо впливають на розвиток держави, але й значною мірою визначають інтелектуальний розвиток нації, є показником реалізації людини. Важливе значення має побудова державної інформаційної системи⁴.

Загальнодержавна інформаційна система включатиме:

- сучасну телекомунікаційну інфраструктуру на основі каналів зв'язку різної природи;
- ієрархічну комп'ютерну мережу, що входить до Інтернету і об'єднує інформаційні системи державних, обласних і місцевих органів влади;
- систему інформаційних ресурсів, побудовану за технологією Інтернету, включаючи реєстри, кадастри, банки даних різних рівнів;
- комплексну систему інформаційної безпеки.

Завдання щодо створення інформаційної системи можуть бути вирішені спільними зусиллями центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, інших організацій та установ.

Важко не погодитись із думкою Н. Нижник, В. Олуйка, В. Яцюка, що першочерговими заходами можуть стати:

- прискорення робіт зі створення державної базової телекомунікаційної мережі, що об'єднує

³ Гаман Т. В. Вдосконалення організаційно-правового механізму інформаційної діяльності місцевих державних адміністрацій: Дис. ... канд. наук з держ. управл. — Львів, 2006. — С. 120.

⁴ Нижник Н. Р., Олуйко В. М., Яцюк В. А. Державний службовець в Україні: удосконалення підвищення кваліфікації (організаційно-правовий аспект). — Львів: Вид-во Національного університету "Львівська політехніка", 2003. — 300 с.

всі області України й Автономну Республіку Крим (АРК) та інтегруючі наявні системи українського сегмента Інтернету;

- розгортання телекомунікаційних мереж в областях та АРК з базовою мережею;
- перехід органів державної влади й місцевого самоврядування на уніфіковані системи обміну інформацією (електронна пошта, інші сервіси Інтернету);
- використання типових способів захисту інформації⁵.

На наш погляд, запровадження Інтернет-технологій у системі підвищення кваліфікації державних службовців у регіонах України повинно здійснюватись поетапно:

1) запровадження електронної пошти. Модель роботи електронної пошти достатньо зрозуміла, люди легко до неї звикають;

2) побудова нескладної локальної мережі (завдяки цьому державні службовці поступово оволодівають навичками пошуку необхідних матеріалів (номери внутрішніх телефонів, дати і повістки нарад, протоколи, накази, розпорядження, внутрішні нормативні документи і т. п.), побудови запитів для пошуку конкретної інформації, читати документи з екрану, працювати з електронними документами, роздруковувати тільки те, що потрібне);

3) організація курсів навчання та підвищення кваліфікації. Дуже корисно, щоб спочатку курси були практично добровільними. Потім, за умови масового впровадження, навчання повинно стати обов'язковим;

4) систематизація пошукових серверів мережі Інтернет (посилки на веб-сторінки) за тематичними напрямками, щоб зорієнтувати в лавині інформації.

Можливості використання Інтернет в органах державного управління та місцевого самоврядування є багатограними, щоб бути навіть просто переліченими в одній статті.

На жаль, сьогодні ще дуже мало пророблені психологічні, методологічні, організаційні питання використання Інтернет-технологій у державному управлінні та місцевому самоврядуванні. Тому вкрай бажаним є формулювання чіткої державної політики, здійснення державної фінансової підтримки комплексних досліджень. В Україні повинна бути створена система інформаційного забезпечення органів державного управління — взаємопов'язана та відповідно сформована сукупність організаційних, правових, інформаційних, методичних, програмно-технічних компонентів, що забезпечують необхідний рівень, і приймаються за рахунок раціонального використання інформаційних ресурсів та інформаційних технологій.

Швидко науково обґрунтоване впровадження в державне управління інформаційних та телекомунікаційних технологій є необхідною умовою щодо прискорення переходу України до інформаційного суспільства, зайняття нею гідного місця у світовому інформаційному просторі.

Стаття рекомендована до друку кафедрою математики, статистики та інформаційних технологій Хмельницького університету управління та права

⁵ Там само.